

บทคัดย่อ

สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเป็นองค์ประกอบสำคัญของสังคมไทย บ่งบอกถึงศิลปะและวิถีพัฒนาการของผู้นั้นในชุมชน การเล็งเห็นถึงคุณค่าของอัตลักษณ์วิถีชีวิตของชุมชนตลาดเก่าศาลายา ที่จะศึกษาวิจัยในผ่านบริบทเฉพาะตัวของชุมชนในอดีตจนถึงปัจจุบัน นำมาวิเคราะห์ ผ่านสถาปัตยกรรมภายใน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับท้องถิ่น สร้างทิศทางที่ชัดเจน และเป็นแบบอย่างให้กับสังคมอื่นๆ ท่ามกลางยุคสมัยของวัฒนธรรมต่างชาติ ที่หลังไหลเข้ามาสู่ประเทศไทย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงพัฒนาการของงานสถาปัตยกรรมภายในของชุมชนตลาดเก่าศาลายา ด้วยแนวคิดการบูรณะและอนุรักษ์ เรือนดั้งเดิม ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของงานสถาปัตยกรรมภายใน จากแนวคิดของงานวิจัยสนับสนุนให้ประชากรในชุมชนฯ เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของทุนทางสังคมและอัตลักษณ์ของเรือนพื้นถิ่น งานวิจัยจะดำเนินการจากการประชุมกลุ่มย่อยกับชาวบ้าน พร้อมทั้งเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน และจากศึกษากรณีที่ได้คัดเลือกเพื่อวิเคราะห์ถึงรูปแบบของสถาปัตยกรรมภายในตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถาปัตยกรรมภายในของชุมชน คือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การคมนาคม การเกิดขึ้นของตลาดแห่งใหม่ ส่งผลให้ชุมชนเกิดความชบเซา และประสบปัญหาด้านการท่องเที่ยว ด้วยความไม่เจตนาของชาวบ้านที่ต้องการจะพัฒนาบ้านเรือนตนเองให้มีความสะดวกสบาย เหมือนอย่างชุมชนบริเวณใกล้เคียงกัน โดยที่ลืมนึกถึงรากเหง้าของชุมชน คุณค่าทางสถาปัตยกรรมทั้งภายในที่เป็นเอกลักษณ์ ทำให้สิ่งที่กล่าวมาค่อยๆ สูญหายไปตามกาลเวลา การฟื้นฟูชุมชนตลาดเก่าศาลายาให้กับมาสู่ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว นั้น จำเป็นต้องเสริมสร้างความเข้าใจให้ชาวบ้านมีความตระหนักในคุณค่าของเรือนพื้นถิ่น พร้อมทั้งให้ชาวบ้านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลของชุมชนสู่สาธารณะ การดำรงไว้ซึ่งรากเหง้าทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น อัตลักษณ์ จึงจะทำให้ชุมชนตลาดเก่าศาลายากลับมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม

ABSTRACT

Thai local architecture is important element in Thai social context, that's indicated to wisdom of art, design and development of human races. The awareness of social identity and value adding are become hot issue for tourism research and development. For create own direction to be strength place belong to Thai beautifully traditional among Korean culture or western fever problem.

This research's study about the Interior Architects in Salaya old market through the original houses with restored and conserved ideas. Analysis and synthesis the factors which influenced to development of Interior architects and explain the origin of the local houses. Research's process are surveying from research field, interviewing the elder and small group meeting with villager. Selected the case studies within the scope of the research for in-depth studying and understanding the local house development in Salaya old market since past until present.

Changing of transportation system, capitalism and new market establishment, are main factors that effect on the development directly through the local houses in the Salaya old village. Most of villager who left their local wisdom and changing their houses without the awareness of original. Many of them has been developed with the own stlyes, that became the trouble because nobody need to be the old-fashion. The village restoration and conservation should be set up to urgent issue for locally. It's not problem only one village, On the contrary, they are the national's problem. The government and academician should be support, participate parallel with villager for restore and develop them to be thier own identity and return to be important tourism place.